Súkromná základná škola, Krásnohorská 14, Bratislava

PROFESIJNÝ ŠTANDARD

(nevyhnutné profesijné kompetencie pre štandardný výkon profesie pedagogického zamestnanca – kľúčové kompetencie a z nich odvodené špecifické spôsobilosti podľa Pokynu ministra č. 39/2017)

Samostatný školský psychológ

Meno a priezvisko:

Platnosť od:

Požadovaný stupeň vzdelania: vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa

Kompetenčný profil

Oblasti	Kompetencie
1. Dieťa/Žiak	1.1 Identifikovať a vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka pedagogicko-psychologickými prostriedkami 1.2 Identifikovať a diagnostikovať špecifiká psychologického vývinu dieťaťa/žiaka 1.3 Identifikovať a diagnostikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka
2. Proces odbornej činnosti	2.1 Ovládať obsah študijného odboru psychológia 2.2 Plánovať a projektovať odbornú starostlivosť o jednotlivca a skupinu 2.3 Realizovať poradenskú a konzultačnú činnosť 2.4 Realizovať intervenciu a psychoterapiu 2.5 Realizovať prevenciu 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky pedagogicko-psychologickej činnosti s jednotlivcom a skupinou
3. Profesijný rozvoj	3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj

	3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou

A. Samostatný školský psychológ

Oblasť 1. Dieťa/žiak

Kompetencia: 1.1 Identifikovať a vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka pedagogicko-psychologickými prostriedkami	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti optimálneho psychického vývinu dieťaťa/žiaka ▪ poznať metódy a nástroje pedagogickej a psychologickej diagnostiky, možnosti a limity ich použitia
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať faktory ovplyvňujúce osobnostný, kognitívny, profesijný (kariérový) a sociálny vývin dieťaťa/žiaka
Preukázanie kompetencií	▪ identifikuje osobnostný, kognitívny, profesijný (kariérový) a sociálny vývin dieťaťa/žiaka s využitím odporúčaných (metodickým orgánom, expertom, uvádzajúcim odborným zamestnancom a pod.) metód a nástrojov pedagogicko-psychologickej diagnostiky ▪ posudzuje faktory ovplyvňujúce aktuálny stav, interpretuje výsledky a stanovuje prognózu ďalšieho vývinu
Kompetencia: 1.2 Identifikovať a diagnostikovať špecifiká psychologického vývinu dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať etiológiu a symptomatológiu porúch psychického vývinu, problémov v učení a správaní dieťaťa/žiaka ▪ poznať osobitosti dieťaťa/žiaka s nadaním
Požadované spôsobilosti	▪ identifikovať špecifiká psychického vývinu a problémy v učení a správaní

Preukázanie kompetencií	▪ identifikuje špecifiká psychického vývinu dieťaťa/žiaka s využitím odporúčaných metód pedagogicko-psychologickej diagnostiky ▪ posudzuje problémy v učení a správaní dieťaťa/žiaka a skupiny s využitím odporúčaných nástrojov pedagogicko-psychologickej diagnostiky ▪ interpretuje výsledky a stanovuje prognózu ďalšieho vývinu
Kompetencia: 1.3 Identifikovať a diagnostikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka	
Požadované vedomosti	▪ poznať zákonitosti vývinu skupiny a jednotlivca v skupine ▪ poznať metódy a nástroje na identifikovanie sociokultúrneho kontextu vývinu dieťaťa/žiaka a skupiny ▪ poznať odlišnosti kultúr v multikultúrnom prostredí a ich vplyv na osobnosť dieťaťa/žiaka
Požadované spôsobilosti	▪ diagnostikovať individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka vychádzajúce z jeho sociokultúrneho prostredia (sociálne znevýhodneného prostredia)
Preukázanie kompetencií	▪ identifikuje sociokultúrne vplyvy na vývin dieťaťa/žiaka – v rodine, v triede, v škole, medzi rovesníkmi, v širšom sociálnom prostredí, s využitím odporúčaných (metodickým orgánom, expertom, uvádzajúcim odborným zamestnancom a pod.) metód a nástrojov pedagogicko-psychologickej diagnostiky ▪ posudzuje faktory ovplyvňujúce aktuálny stav: • osobnostného vývinu v sociálnom kontexte, • úrovne kognitívneho vývinu, • profesijného vývinu dieťaťa/žiaka v sociálnom kontexte ▪ interpretuje výsledky a stanovuje prognózu ďalšieho vývinu

Oblasť 2. Proces odbornej činnosti

Kompetencia: 2.1 Ovládať obsah študijného odboru psychológia	
Požadované vedomosti	▪ mať vedomosti zo svojho odboru vrátane interdisciplinárnych väzieb a reflexie rozvoja príslušných vedných odborov ▪ poznať metodológiu kvalitatívneho a kvantitatívneho výskumu ▪ orientovať sa v pedagogickej dokumentácii, ďalšej dokumentácii, ostatných koncepčných a strategických dokumentoch a materiáloch školy ▪ poznať všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace s výkonom práce školského psychológa
Požadované spôsobilosti	▪ aplikovať teoretické poznatky v praxi
Preukázanie kompetencií	▪ samostatne využíva poznatky psychologických a pedagogických disciplín, metodológie a štatistiky v oblasti odbornej činnosti ▪ spolupracuje pri tvorbe koncepčných a strategických dokumentov a materiálov školy ▪ poskytuje podklady na zapracovanie aktuálnych všeobecne záväzných právnych predpisov a metodických usmernení do interných dokumentov školy
Kompetencia: 2.2 Plánovať a projektovať odbornú starostlivosť o jednotlivca a skupinu	
Požadované vedomosti	▪ poznať základné princípy plánovania a projektovania odbornej činnosti ▪ poznať možnosti spolupráce s inými odborníkmi a inštitúciami v oblasti odbornej starostlivosti o jednotlivca a skupinu
Požadované spôsobilosti	▪ plánovať, projektovať odbornú starostlivosť o jednotlivca a skupinu ▪ plánovať prieskumnú a výskumnú činnosť

Preukázanie kompetencií	▪ plánuje vlastnú odbornú činnosť ▪ plánuje odbornú starostlivosť o jednotlivca a skupinu ▪ spolupracuje s pedagogickými a odbornými zamestnancami pri tvorbe individuálnych vzdelávacích programov pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ▪ spolupracuje pri plánovaní a príprave výchovno-vzdelávacích aktivít v škole ▪ plánuje prieskumy vyplývajúce z aktuálnych potrieb školy
Kompetencia: 2.3 Realizovať poradenskú a konzultačnú činnosť	
Požadované vedomosti	▪ poznať východiská pedagogicko-psychologického poradenstva a konzultácií v škole
Požadované spôsobilosti	▪ realizovať individuálne a skupinové poradenstvo a konzultácie v škole ▪ spolupracovať pri individuálnom a skupinovom poradenstve a konzultáciách s pedagogickými a odbornými zamestnancami a inými odborníkmi
Preukázanie kompetencií	▪ nadväzuje a udržiava vzťahy s jednotlivcom a skupinou, monitoruje ich potreby ▪ realizuje základné poradenské prístupy: • vedie rozhovor, • volí a aplikuje vhodné poradenské metódy vo vzťahu k charakteru problému jednotlivca a skupiny ▪ realizuje konzultácie s jednotlivcom a skupinou ▪ spolupracuje pri realizácii poradenstva a konzultácií s pedagogickými a odbornými zamestnancami a inými odborníkmi

Kompetencia: 2.4 Realizovať intervenciu a psychoterapiu	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská intervencie a psychoterapie
Požadované spôsobilosti	▪ realizovať intervenčné stratégie na ovplyvňovanie jednotlivca a skupiny ▪ realizovať intervenčné stratégie pri eliminácii porúch psychického vývinu, problémov v učení a správaní.
Preukázanie kompetencií	▪ uskutočňuje intervenciu na základe posúdenia reálneho stavu jednotlivca a skupiny ▪ aplikuje parciálne prvky psychoterapie – terapeutický vzťah, terapeutický rozhovor, empatia, facilitácia zmeny, vyhodnotenie terapeutického procesu a pod.
Kompetencia: 2.5 Realizovať prevenciu	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská prevencie
Požadované spôsobilosti	▪ realizovať prevenciu výskytu sociálno-patologických a iných negatívnych javov u jednotlivca a skupiny ▪ realizovať preventívne aktivity v škole
Preukázanie kompetencií	▪ monitoruje výskyt sociálno-patologických a iných negatívnych javov v škole ▪ realizuje prevenciu sociálno-patologických a iných negatívnych javov u jednotlivca a skupiny ▪ používa odporúčané (metodickým orgánom, expertom, uvádzajúcim odborným zamestnancom a pod.) preventívne programy ▪ spolupracuje pri tvorbe základných preventívnych programov

Kompetencia: 2.6 Hodnotiť priebeh a výsledky pedagogicko-psychologickej činnosti s jednotlivcom a skupinou	
Požadované vedomosti	▪ poznať teoretické východiská hodnotenia odbornej činnosti
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť kritériá hodnotenia priebehu a výsledkov odbornej činnosti ▪ vyvodiť závery z hodnotenia a uskutočniť korekcie odbornej činnosti
Preukázanie kompetencií	▪ používa rôzne druhy, formy a nástroje hodnotenia vlastnej odbornej činnosti (diagnostická, poradenská, terapeutická, preventívna) na základe: • stanovených kritérií (manuály, metodické usmernenia, príručky, všeobecne záväzné právne predpisy), • stanovených cieľov, • spätnej väzby od rodičov, pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov, kolegov a pod. ▪ hodnotí splnenie cieľov podľa stanovených kritérií úspešnosti odbornej činnosti vzhľadom na špecifiká jednotlivca a skupiny ▪ interpretuje výsledky hodnotenia odbornej činnosti a koriguje odbornú činnosť na základe zistení

Oblasť 3. Profesijný rozvoj

Kompetencia: 3.1 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj	
Požadované vedomosti	▪ poznať svoje osobné dispozície a limity, hodnoty, silné a slabé stránky a dokázať ich využiť v odbornej práci ▪ poznať trendy vývoja spoločnosti a trendy v oblasti výchovy, vzdelávania a odbornej starostlivosti o jednotlivca a skupinu

	▪ poznať systém kariérového rozvoja odborných zamestnancov a možnosti kariérového rastu
Požadované spôsobilosti	▪ stanoviť si ciele sebarozvoja profesijných kompetencií a napĺňať ich
Preukázanie kompetencií	▪ reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných, osobnostných a etických kompetencií ▪ reflektuje a hodnotí vlastnú odbornú činnosť v kontexte profesijného štandardu ▪ využíva sebareflexiu a reflexiu, pre svoj ďalší profesijný rast a sebarozvoj ▪ na základe reflexie a sebareflexie vypracuje a realizuje plán osobného a profesijného rozvoja/rastu ▪ využíva možnosti a rôzne formy kontinuálneho vzdelávania ▪ poskytuje spätnú väzbu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom
Kompetencia: 3.2 Stotožniť sa s profesijnou rolou a školou	
Požadované vedomosti	▪ poznať poslanie a ciele profesie školského psychológa a školy ▪ poznať a rešpektovať východiská, princípy a prax profesijnej etiky
Požadované spôsobilosti	▪ stotožniť sa s poslaním, víziou a deklarovanými hodnotami školy ▪ vystupovať ako reprezentant profesie a školy ▪ stotožniť sa s rolou facilitátora, účinne komunikovať s partnermi školy ▪ správať sa v súlade s profesijnou etikou
Preukázanie kompetencií	▪ vystupuje ako reprezentant profesie školského psychológa, školy vo vzťahu k pedagogickým a odborným zamestnancom, zákonným zástupcom detí/žiakov a ďalším partnerom školy ▪ správa sa v súlade s etickým kódexom psychológa

	▪ v profesijnej činnosti vystupuje ako vzor hodnôt a kultivovaného, etického správania ▪ pozitívne ovplyvňuje kultúru školy